

# korfbal

korfball

sportovní hra **brankového** typu

*Charakteristickými znaky korfbalu je společné soutěžení mužů a žen, omezení pohybu hráčů do zón, víceméně pravidelné střídání útočných a obranných herních rolí všemi zúčastněnými a získávání bodů vhozením míče do koše.*

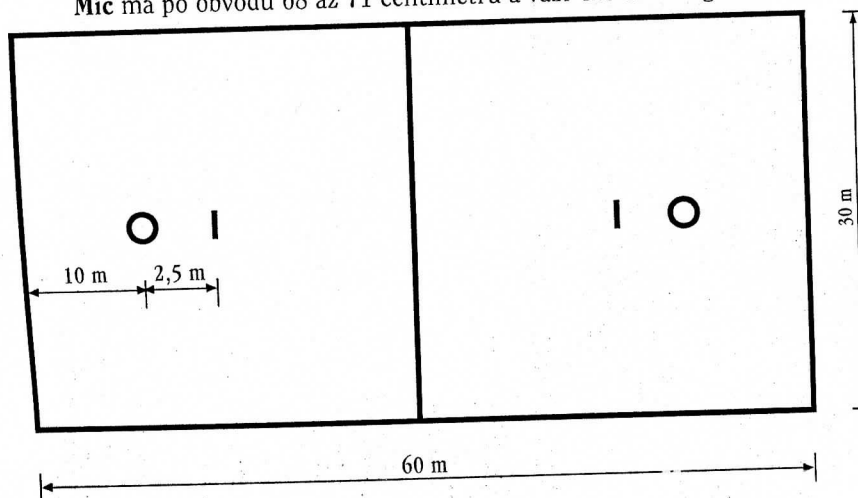
## • základní pravidla

### Hřiště a další vybavení

Hřiště má rozměry **60×30 metrů** (venkovní hřiště) nebo **40×20 metrů** (hala). Středovou čarou je rozděleno na dvě čtvercové poloviny. Na myšlené podélné ose hřiště jsou ve vzdálenosti 10 metrů (venkovní hřiště) nebo 6,67 metru (hala) od koncových čar umístěny koše. Dva a půl metru od košů, směrem ke středu hřiště, jsou značky pro trestný hod.

**Koš** je připevněn ze strany na tyči silné 5 až 8 centimetrů a není u něj deska, je tedy přístupný pro střelbu ze všech stran. Koše jsou většinou zhotoveny z vrbového proutí, mají válcovitý tvar o výšce 25 centimetrů a jsou pochopitelně beze dna. Horní okraj koše je umístěn 3,5 metru nad zemí a jeho vnitřní průměr je 39 až 41 centimetrů.

Míč má po obvodu 68 až 71 centimetrů a váží 425 až 475 gramů.



50

### Hráči a další zúčastněné osoby

Každé družstvo může mít na hřišti současně **osm hráčů – 4 ženy a 4 muže**, jejichž pohyb je omezen pouze na dané zóny. Vždy 2 ženy a 2 muži z každého družstva hrají v útočné zóně a další dvě dvojice v zóně obranné. Hráčky a hráči nesmějí opustit zónu, která jim právě přísluší. Po každých dvou dosažených koších, tedy vždy, když se skóre utkání změní o dva body, dochází mezi spoluhráči k výměně zón a herních rolí. Čtveřice, která útočila, přechází do obranné poloviny, čtveřice dosud bránící jde naopak do poloviny útočné. Soupeřící hráčky a hráči jsou spárováni podle pohlaví (žena proti ženě, muž proti muži), aby byly výkonnostní rozdíly co nejmenší. Během utkání je povoleno vystřídat dva hráče. Jednou střídaný hráč se již nemůže do utkání vrátit.

Utkaní řídí hlavní **rozhodčí**, pomáhají mu dva čároví rozhodčí a časoměřič.

### Hrací doba a výsledek utkání

Utkaní se hraje **2× 30 minut** hrubého času. Délka přestávky se pohybuje v toleranci 5 až 15 minut. Vítězí družstvo, které vstřelí více košů (míč musí projít košem shora dolů). Každý vstřelený koš se hodnotí vždy **jedním bodem**.

### Ovládání společného předmětu

Ke hraní s míčem používají hráči ruce. Dotek míče nohou od kolena dolů je zakázán. Je-li však neúmyslný a neovlivní-li podstatně průběh hry, pak se netrestá. Hráč s míčem se nesmí uvolňovat ani kroky, ani driblinkem, na místě jsou však obrátky i driblink povoleny. Je rovněž možné uplatnit tzv. míč v běhu, jestliže je chycení a odehrání míče spojeno v jednu plynulou a krátkou akci (obdoba dvojtaktu v basketbalu). Na koš se smí střílet pouze z útočné zóny, a to jen z tak zvaného **nebráněného** postavení. Střelba je považována za **bráněnou** (dle pravidel tudíž nepřipustnou), jestliže bránící hráč splňuje současně všechny tři následující podmínky: je mezi útočícím soupeřem a vlastním košem, je čelem k bráněnému soupeři na dosah paže, pokudsi se střelou útočníka zdvižením paží blokovat. Střílet na koš není povoleno ani po odclonění obránce jiným útočníkem. Tato ustanovení pravidel jednak účinně podporují neustálý pohyb všech útočníků a jejich přihrávkovou součinnost, jednak umožňují úspěšnou obranu také hráčům menších postav.

### Chování k soupeři a tresty

Je zakázáno brát soupeři míč z ruky nebo mu ho z ruky vyrážet, používat jakéhokoliv tělesného kontaktu, jako je vytlačování, strkání či držení soupeře, pohybovat paží proti soupeři, nastavovat paže nebo nohy tak, aby to protihráče

51

nutilo k větší oklince při uvolňování, bránit soupeři opačného pohlaví, bránit komukoliv, kdo je již bráněn někým jiným. Z bezpečnostních důvodů je rovněž zakázáno chytat se stojanů pro koše nebo se od nich odstrkovat. Za přestupky vůči těmto ustanovením může být podle jejich závažnosti nařízen **volný** nebo **treštný hod** a hráč může být napomenut (žlutá karta, pro stejného hráče nejvýše dvakrát) nebo **vyložen** do konce utkání (červená karta).

### Standardní situace

**Výhoz** se provádí od středu hřiště na začátku poločasů a po obdržení koše. Provádí ho jeden z útočících hráčů. Přímo z výhozu není možné zaznamenat koš. Všichni ostatní hráči musí být vzdáleni od místa výhozu nejméně 2,5 metru.

**Volný hod** je nařizován za běžné přestupky proti pravidlům o hraní s míčem a chování se k soupeři, dále v případě, že se míč dostane mimo hrací prostor – tzn. dotkne-li se podlahy nebo nějakého jiného předmětu či osoby mimo hřiště, nebo dotkne-li se stropu. Volný hod se provádí z místa přestupku proti provinivšímu se družstvu. Hráč, rozehrávající volný hod, musí přihrát nejpozději do čtyř vteřin po pokynu rozhodčího. Při této standardní situaci nelze dosáhnout přímo koše a ostatní hráči musí být vzdáleni nejméně 2,5 metru.

**Treštný hod** je nařizován za přestupky, které měly za následek nedovolené zmaření možnosti dosáhnout koš. Provádí se bez časového limitu od značky treštného hodu jako přímý hod na koš.

**Hod rozhodčího** následuje poté, kdy dva soupeři uchopili současně míč. Rozhodčí vyhazuje míč do výšky mezi dva protihráče stejného pohlaví a ze stejné zóny. Ostatní hráči musí být vzdáleni opět nejméně 2,5 metru.



### • historie a organizace

*První korfbalová pravidla (korf = koš) připravil pro své žáky amsterodamský učitel Nico Broekhuysen již v roce 1902. O rok později byla založena Nizozemská korfbalová asociace. Na přelomu tisíciletí, to je kolem roku 2000, měla kolem 100 000 členů. Na OH 1920 v Antverpách a na OH 1928 v Amsterdamu byl korfbal předveden jako ukázkový sport. První mezistátní utkání se hrála družstva Belgie a Nizozemska v roce 1923. Původně se korfbal hrál pouze na venkovních hřištích v třízónové variantě. První oficiální utkání v hale se uskutečnilo v Nizozemsku v roce 1952. Hale se musely přizpůsobit rozměry hřiště, jeho členění na dvě zóny a počet hráčů. Dvouzónová varianta se pak zpětně přenesla i na venkovní hřiště. Oficiální mezinárodní soutěže se hrají na hřištích se dvěma zónami.*



**International Korfball Federation (IKF)** byla založena ještě před druhou světovou válkou v roce 1933 (tehdy ještě podle francouzského označení pod zkratkou FIK). První MS bylo zorganizováno roku 1978 za účasti osmi reprezentačních družstev. V současné době IKF sídlí v nizozemském městě Bunnik a uvádí 208 přidružených národních federací (v roce 1980 to bylo pouhých 11 členů, v roce 1992 pak 29 členů). Je to výsledek mimořádných propagačních aktivit, zejména v posledních dvaceti letech. Od roku 1985 je korfbal pravidelně na programu Světových her, které jsou pořádány ve čtyřletých cyklech pod patronací International World Games Association (IWGA). Patří rovněž mezi sportovní hry, které jsou uznávány Mezinárodním olympijským výborem (IOC).



**Český korfbalový svaz (ČKS)** je členem ČSTV. V roce 2004 v něm bylo registrováno 1938 osob (z toho 959 žaček, dorostenek a žen).